بانگەوازی ئیسلامی و ژیانی کۆچەری

لە سەرەتای (وەحی)یەوە تا کۆتایی (شەڕی هەڵگەڕاوەکان)

نووسینی
د. شەهلە بورهان عەبدوڵڵا خەیات

وەرگێڕانی
د. ئیدریس عەبدوڵڵا

19271

Preview sample - page 1 of 8 - Soran University Academic Digital Library

ناوی کتێب: بانگەوازی ئیسلامی و ژیانی کۆچەری

نووسینی: د. شەهلە بورهان عەبدوڵڵا خەیات

وەرگێڕانی: پ.ی.د. ئیدریس عەبدوڵڵا

نەخشەسازی ناوەوە: کۆمپیوتەری نارین

نورەو ساڵی چاپ: چاپی یەکەم، ساڵی ٢٠١٩.

ژمارەی سپاردن: (١٨) ی ساڵی (٢٠١٩) ی پێدراوە.

هەولێر/ بازاڕی زانست بۆ کتێب و چاپەمەنی

Website: www.nareenpub.com

E-mail: nareenpub@gmail.com

تەلەفۆن:٦٦٢٥١١٩٨٢ (٠٠٩٦٤)

مۆبایل:٠٠٩٦٤٧٥٠٤٠٦٤٦١٠

Preview sample - page 2 of 8 - Soran University Academic Digital Library

پێڕست

سوپاس و پێزانین..... ١١
پێشەکی..... ١٣
ڕاڤەی سەرچاوە و بۆگۆڕاوەکان (المصادر و المواجع)..... ٢٣
بەشی یەکەم..... ٣٣
هۆکاری جوگرافی و کاریگەریی لەسەر ژیانی کۆچەری و شارنشینی لە لای عەرەبان.. ٣٣
تەوەرەی یەکەم: دابەشبوونی دانیشتوانی نیمچە دوورگەی عەرەبی..... ٣٥
تەوەرەی دووەم: ڕێکخستنەکانی ژیانی کۆچەریان (بەدوەکان)..... ٣٨
یەکەم: ڕێکخستنە کۆمەڵایەتییەکانی کۆچەریان..... ٣٨
١ـ پێکهاتەی کۆمەڵایەتی..... ٣٨
٢ـ پێکهاتەی کۆمەڵایەتی هۆز ـ قەبیلە..... ٤٢
٣ـ ژن لە کۆمەڵگەی بەدەوی ـ کۆچەری..... ٤٣
٤ـ تاوان و سزاکانی کۆمەڵگای کۆچەری..... ٤٦
دووەم: بەهای کۆمەڵایەتی لای کۆچەریان..... ٤٩
سێیەم: ژیانی ڕۆشنبیری لای کۆچەریان..... ٥٦
چوارەم: ژیانی دینی لای بەدو..... ٦٤
تەوەرەی سێیەم: ڕێکخستنەکانی ژیانی شارنشینی لای عەرەبان..... ٦٩
سیستمە باوەکانی ژیانی شارنشینی..... ٧٣
یەکەم: ڕێکخستنە ئابوورییەکانی شار..... ٧٣
دووەم: ڕێکخستنە سیاسییەکانی شار..... ٧٨
سێیەم: ڕێکخستنە کۆمەڵایەتییەکانی شار..... ٨٢
چوارەم: ژیانی ڕۆشنبیری شار بەر لە نیسلام..... ٨٧
پێنجەم: ژیانی دینی لە شار..... ٩٠

Preview sample - page 3 of 8 - Soran University Academic Digital Library

پەراوێزی بەشی یەکەم.....۹۳
بەشی دووەم.....۱۰۵
ژیان لە مەککە لە نێوان بەهای کۆچەری و بەهای شارستانی.....۱۰۵
۱ـ بنەما کۆچەرییەکانی هۆزی قورەیش.....۱۰۵
۲ـ نیشتەجێبونی قورەیش لە مەککە.....۱۰۷
تەوەرەی یەکەم: پارێزگاریکردنی قورەیش لە هەندێ بەهای کۆچەری.....۱۱۰
تەوەری دووەم: سیستمی ژیاری لە مەککە.....۱۱۹
یەکەم: رێکخستنە کارگێڕی و سیاسییەکانی مەککە.....۱۱۹
۱ـ دارولنەدوە.....۱۲۰
۲ـ وەزیفەی سیقایە.....۱۲۲
۳ـ وەزیفەی ریفادە.....۱۲۳
دووەم: بازرگانی و پەیمانە بازرگانییەکان.....۱۲۷
تەوەرەی سێیەم: ژیانی رۆشنبیری لە مەککە.....۱۳۲
تەوەرەی چوارەم: ململانێی نێوان بەها کۆچەری و شارستانییەکان لە مەککە.....۱۳۷
تەوەرەی پێنجەم: ژیانی جاهیلی و ئایینەکانی نەهلی کیتاب (یەهودی و نەصرانی و نەحناف).....۱٤۲
پەراوێزەکانی بەشی دووەم.....۱٤۹
بەشی سێیەم.....۱۵۷
هەڵوێستی بانگەوازی نیسلامی لە بەها کۆچەری و شارستانیەکان لە سەردەمی مەککەدا.....۱۵۷
تەوەرەی یەکەم: پێگەیینی پێغەمبەری خوا (درودو سلاّوی خوای لەسەر) لە مەککە.۱۵۷
یەکەم: رەچەڵەک و باپیرانی پێغەمبەری خوا (درودو سلاّوی خوای لەسەر).....۱۵۸
دووەم: لە دایکبوون و گەوردبوونی پێغەمبەری خوا (درودو سلاّوی خوای لەسەر).....۱۵۹

Preview sample - page 4 of 8 - Soran University Academic Digital Library

سێیەم: بەشداریکردنی پێغەمبەر لە ژیانی گشتی لە مەککە تا دابەزینی وەحی.....١٦٤
١ـ بەشداری کردن لە شەڕی فوججارِ و حلفی فوزول.....١٦٤
٢ـ بینای کەعبەو قەزاوەتکردنی پێغەمبەری خوا (درودو سلاّوی خوای لەسەر).....١٦٥
٣ـ دابەزینی وەحی بۆ سەر محەمەد (درودو سلاّوی خوای لەسەر).....١٦٩
تەوەرەی دووەم: مەبدەئە یەکەمینەکانی ئیسلام و پەیوەندییان بە بەها ژیانییەکانی کۆچەری و شارییان.....١٧٢
یەکەم: یەکتاپەرستی لە بەرامبەر شیرك و هاوبەشی دانان.....١٧٥
دووەم: ئیسلام لە ڕووبەڕووبوونەوەی کوفردا.....١٧٨
سێیەم: حوکمی ﴿نەڵلاّ﴾ ـ سوبحانەهو وەتەعالا ـ لە بەرامبەر داب و نەریت و بەها نەزانییەکان.....١٨٠
چواردەم: ئیمان بە زیندووبوونەوەی دوای مەرگ لە بەرامبەر ڕۆنیای دونیەوی.....١٨٢
پێنجەم: گوێڕایەڵی پێغەمبەری خوا، لە جیاتی گوێڕایەڵی بۆ گەورە پیاوانی هۆز....١٨٥
شەشەم: ئیمان بە غەیبی ئیسلامی لە بەرامبەر ئیمان بە خورافەو پڕووپووچی جاهیلی.....١٩١
حەوتەم: تەقواو کردەوەی چاك لە ئیسلامدا لە بەرامبەر نەسەبی گەورەی لای جاهیلان.....١٩٤
تەوەرەی دووەم: بەهای ژیانی شارستانی لە تەشریعاتە یەکەمینەکانی ئیسلام.....١٩٧
یەکەم: پەیامی ئیسلامی ڕەحمەتەن لیلعالەمینە.....١٩٧
دووەم: بەردەوامی پەیامی دینی لە نادەمەوە بۆ محەمەد (سەلامی خوایان لەسەر)...٢٠١
سێیەم: مەبدەئی یەکسانی لە نێوان خەڵکی و بەرگریکردن لە لاوازەکان.....٢١٠
چوارەم: بانگەوازی بۆ دادگری و دژایەتیکردنی زوڵم و چەوساندنەوەو نیستیغلالکردن.....٢٢٣
پێنجەم: پەرستشە ئیسلامییە یەکەمەکان (نوێژ ، ڕۆژ ...).....٢٣١

Preview sample - page 5 of 8 - Soran University Academic Digital Library

شەشەم: بانگەوازی بۆ ئیسلام بە دانایی و نامۆژگاری جوان.....٢٣٦
حەوتەم: دروستبوونی نوێمەی سەربەخۆ (نومەی تایبەتی جیا لە خەڵکی).....٢٤١
هەشتەم: هیجرەت و هیجرەتکردن لە پێناوی نەڵلا و عەقیدەدا.....٢٤٤
نەو کێشانەی بە هۆی هیجرەتەوە بۆ موسلمانان دروستبوون.....٢٤٧
پەراوێزەکانی بەشی سێیەم.....٢٤٩
بەشی چوارەم.....٢٥٩
هەڵوێستی دەوڵەتی ئیسلام لە مەدینە لە بەها کۆچەری و شارستانییەکان.....٢٥٩
١- برایەتی نایئنی لە بەرامبەر دەمارگیری هۆزەکی.....٢٦٠
٢- دەوڵەتی یەکگرتوو لە ڕووبەڕووبوونەوەی دابەشبوونی هۆزەکی لە مەدینەدا.....٢٦٤
٣- جیهادی لە پێناوی نەڵلا، لە جێگەی چەمکی شەڕ و تالآنکردن لای عەرەب.....٢٦٨
٤- بەرپرسیاریەتی تاک و هاوکاری نێوان موسلمانان، لە جیاتی بەرپرسیاریەتی دەستەبەری هۆزەکی.....٢٧٧
٥- تەشریعی ئیسلامی لە بەرامبەر عورف و نەریتە کۆچەرییەکان.....٢٨٢
یەکەم: نوێژ.....٢٨٥
دووەم: ڕۆژوو.....٢٨٧
سێیەم: زەکات.....٢٨٩
چوارەم: حەج.....٢٩٠
٦- حەدد و سزا شەرعییەکان لە جیاتی تۆڵەکردنەوە.....٢٩٢
٧- مامەڵەی شەرعی لە جیاتی مامەڵەی ڕیبەوی.....٣٠١
٨- قەزای ئیسلامی لە جیاتی تەحکیمی جاهیلی.....٣٠٥
٩- مافەکانی تاک و نازادییان لە ئیسلام.....٣١٠
١٠- قورئانی کەلامی نەڵلا لە بەرامبەر میراتە ڕۆشنبیرییەکەی عەرەبان.....٣٢١
پەراوێزەکانی بەشی چوارەم.....٣٢٩

Preview sample - page 6 of 8 - Soran University Academic Digital Library

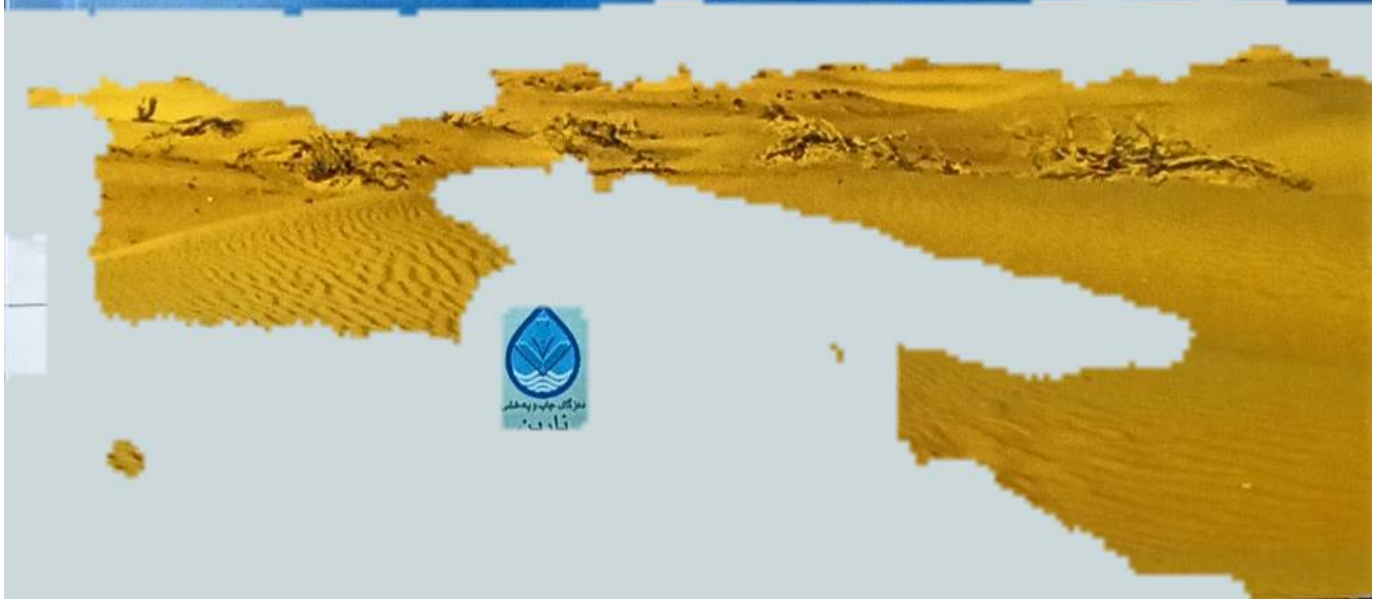
بەشی پێنجەم..... ٣٣٥
ژیانی کۆچەری و سەرهەڵدانی پێغەمبەرانی درۆزن و بزاڤەکانی هەڵگەڕانەوە..... ٣٢٥
تەوەری یەکەم: سالّی شاندەکان (عام الوفود) و هاتنەناوەوەی هۆزە عەرەبییەکان بۆ نیسلام..... ٣٣٦
تەوەری دووەم: سەرهەڵدانی بانگەشەکەرانی پێغەمبەرایەتی درۆ و هەڵوێستییان لە بانگەوازی نیسلامی..... ٣٤٤
تەوەری سێیەم: وەفاتی پێغەمبەری خوا (درودو سلاّوی خوای لەسەر)..... ٣٥٢
پەراوێزی بەشی پێنجەم..... ٣٦٧
نەنجام..... ٣٧١
لیستی سەرچاوە و مەرجەعەکان..... ٣٧٩

Preview sample - page 7 of 8 - Soran University Academic Digital Library

بانگەوازی ئیسلامی و ژیانی کۆچەری

پەیامی ئیسلامی، کە وەحی دایبەزاندە سەر پێغەمبەر محەمەد (درودو سلاوی خوای لەسەر)، ئەو بنەما سەرەکیەیە، کە بانگەوازی ئیسلامی لەسەر دامەزرا، گوزارشت لەو ڕۆح و کارە ژیارییە دەکات، کە خۆی لە چارەسەری هاوکێشە زەحمەتەکەدا دەدۆزیتەوە، هاوکێشەی هاوسەنگی نێوان زانستەکانی وەحی و دەرکیشراوەکانی عەقڵ، کە ژیاری ئیسلامی لەسەر ئەمانە دامەزرا، بۆیە پەیامی ئیسلامی لە سەرەتاکەیدا گوتاریك بوو ئاراستەی کەمینە کرابوو، ئەو کەمینەیەی ئیمانی پێ هێنابوو، بە ئەرکی سەرشانی خۆیشی زانیبوو، چاکسازی بکات و خەڵك لەو هەڵە و کەموکوڕی و نەزانینانە ڕزگار بکات، کە تێیکەوتبوون.

بانگەوازی ئیسلامی ڕووداوی سەرەکی و جیاکەرەوەیە، لە میژووی عەرەبان، ئەوەتا بە دابەزینی وەحی، شاری مەککە گەلێ پێشکەوتنی دینی و سیاسی و کۆمەڵایەتی و ڕۆشنبیری و هیدیکەی گەورەی بەخۆیەوە بینی.

Preview sample - page 8 of 8 - Soran University Academic Digital Library